

Nr 813

Av herr Zachrisson m. fl., om förstärkning av lekmannainslaget i medicinalväsendets ansvarsnämnd.

(Lika lydande med motion nr 670 i Första kammaren)

Medicinalväsendets ansvarsnämnd har till uppgift att pröva anmälningar mot sjukvårdspersonal, föranledda av allvarliga oförutsedda skador vid medicinsk behandling.

Nämnden består enligt Kungl. Maj:ts instruktion för socialstyrelsen (SFS 1967: 606 18 §) av tre av Kungl. Maj:t särskilt utsedda ledamöter, varav en skall vara lagfaren och erfaren i domarvärv samt en vara läkare. Den tredje, för vilken inga särskilda kvalifikationer anges, har hittills varit en ledamot av riksdagen.

Dessutom ingår i nämnden chefen för den byrå vid socialstyrelsen som handlägger juridiska ärenden (jurist) och chefen för den byrå vid socialstyrelsen till vilken ärendet huvudsakligen hör (läkare). Den sistnämnde är föredragande i nämnden. Nämnden består alltså av två läkare, två jurister och en lekman.

Under senare tid har förekommit livlig kritik av nämndens verksamhet. I kritiken har hävdats att antalet ärenden, som inte föranlett någon åtgärd, varit anmärkningsvärt stort.

Antalet disciplinärenden som har handlagts av medicinalväsendets ansvarsnämnd under perioden 1959—1968 var som följer.

Åtgärdade ärenden har antingen överlämnats till åklagarmyndighet eller resulterat i varning eller erinran. Antalet anmälningar rörande dödsfall som har lett till åtgärd har ej redovisats särskilt i tillgänglig statistik.

År	Antal handlagda ärenden	Åtgärdade som lett till			
		Åtgärdade	överlämnade till åklagarmyndighet	varning	erinran
1959	262	52	—	—	—
1960	332	70	—	—	—
1961	356	89	—	—	—
1962	394	111	—	—	—
1963	327	63	—	—	—

År	Antal handlagda ärenden	Åtgärdade som lett till			
		Åtgärdade	överlämnade till åklagarmyndighet	varning	erinran
1964	287	58	—	—	—
1965	359	86	6	31	49
1966	258	51	7	23	21
1967	294	58	11	23	24
1968	352	73	6	35	32

Vidare har hävdats att ansvarsnämndens beslut varit dunkelt formulerade, så att den anmälände ges intryck av att nämnden ansett anmälan grundad men ändå fattat friande beslut och vidare att förseelser av lika storlek lett till olika åtgärder.

Kritiken har också berört nämndens karaktär av administrativ domstol. Ärendena handläggs summariskt och nästan alltid skriftligt. Den som ingivit anmälan har ingen möjlighet föra talan inför nämnden. Däremot kan den mot vilken förfarandet riktar sig inställa sig för muntligt förhör.

Under senare tid har patientföreningar bildats i syfte att stärka bevakningen av de medicinskadades intressen. Såväl aktivitet från dessa föreningar som deras starka stöd i allmänna opinionen har bekräftat att allmänheten inte uppfattar sin rättssäkerhet tryggad genom ansvarsnämndens nuvarande sammansättning.

Från läkarhåll har kritik framförts över att den medicinska sakkunskapen är för dåligt företrädd i nämnden.

För att motverka att ett alltför begränsat lekmannainslag i ansvarsnämnden skall ge näring åt föreställningar om att de medicinskadades rättssäkerhet inte är tryggad, bör nämndens nuvarande sammansättning omprövas i syfte att förstärka lekmannainslaget.

Med anledning av vad här anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär sådan ändring av instruktion för socialstyrelsen att lekmannainslaget i medicinalväsendets ansvarsnämnd förstärks.

Stockholm den 28 januari 1970

Bertil Zachrisson (s)

Doris Håvik (s)

Evert Svensson (s)

i Kungälv

Oskar Lindkvist (s)

Anita Gradin (s)

Birger Rosqvist (s)

Jan Bergqvist (s)

Mats Hellström (s)